

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge in v avstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 w.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Rekopis se ne vračajo. Neznankovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije se poštnine proste.

Štev. 5.

V Mariboru, dne 2. februarja 1905.

Tečaj XXXIX.

Celjska slovenska gimnazija.

Deželni poslanec dr. Dečko in državni poslanec vitez Berks sta se pogodila z vlado, da se samostojni nemški-slovenski gimnazijski razredi premestijo iz Celja v Gaberje, kjer je dr. Dečko po Berksu ponudil vladi za stavbišče svoj travnik ter ji ga že tudi — po kaki ceni, se ne ve — prodal. Stem sta dr. Dečko in vit. Berks ravnala naravnost proti volji spodnještajerskih Slovencev, ki so se na zaupnem shodu v Celju dne 10. aprila 1902 izrekli izključno za Celje, in spravila zadevo celjske slovenske gimnazije še v večje blato nego je dozdaj bila brez slovenske krivde. Kajti brez ozira na vsa druga vprašanja, ki so nastala vsled samovoljnega ravnanja dr. Dečko-Berksovega, Gaberje in še celo dr. Dečkov travnik ni primeren prostor za slovensko gimnazijo, ampak na tem prostoru ji je po mnenju večine slovenskih mož v Celju, katerim se ne gre za kako strankarsko stališče v tej stvari ampak za blagor slovenske mladine, pogin gotov.

Gaberje še ni tako razvita vas in se v doglednem času tudi ne bo tako razvila, da bi nudila dovolj stanovanj za dijake. Večina dijakov bi morala še zanaprej stanovati v mestu. Iz mesta pa bi morali dijaki, ako vzamemo sredino mesta, hoditi pol ure daleč v novo gimnazijo in to pri vsakem vremenu. Ali ne bodo premnogi rajši šli v nemški zavod,

katerega bodo imeli pred nosom? Ko bi tudi četrtna dijakov lahko dobila stanovanja v Gaberjah, uverjeni smo, da bi profesorji iz vzgojeslovnega stališča nikakor ne mogli priporočati teh stanovanj. Dijaki bi morali stanovati pri delavcih, ki imajo večinoma le po eno sobo in ki so v Gaberjah po večini takih naziranj, katerih stariši slovenskih dijakov vse drugo prej nego odobravajo. Nadalje živi po uradnih poročilih v tem malem kraju nič manj nego 30 parov v konkubinatu in po istih poročilih ima kazenski sodnik v Gaberjah primeroma največ opraviti radi preprirov in pretefov. V bližini je tudi polno gostiln in kavarn, kakor tudi vojašnica. V takem ozračju bi se odgajali slovenski dijaki!

Zdravstveno stanje v Gaberjah je vsled slabe vode in močvirnatih tal pred pokopališčem silno neugodno. V preteklem letu je bilo 29 slučajev želodčnega tifusa! V tak kraj bi naj pošiljali slovenski stariši svoje največje zaklade, svoje najnadarjene sinove?

Kakor znano, morajo dijaki navadno v vsakem razredu večkrat na teden biti do 12 ure popoldne v šoli. Kako naj hodijo v dijaško kuhinjo, ki bo morala biti zaradi višjih gimnazijcev le v mestu, kako naj hodijo k jožefincem in kapucinom ali zasebnim dobrotnikom, ki zopet stanovajo le v mestu? Dijaškega doma niti ne omenjamo, ker je njegov nakup vseskozi ponesrečen in bo najboljšo kupljeno hišo kakor najprej zopet prodati!

Prepričani smo, da celjski Slovenci sami svojih sinov ne bi pošiljali v tako oddaljeni zavod, in vendar je sedaj mestnih sinov 40 na zavodu. Kako pa bo to uplivalo na kmetstvo ljudstvo, če bo videlo, da slovensko razumnost svoje dece ne pošilja v slovensko gimnazijo, ampak to le od kmeta zahteva?! Pri tej oddaljenosti bi stariši tudi malo povpraševali po napredku svojih sinov, kar je ravno v prvih letih mnogokrat odločilne važnosti.

Profesorji, ki imajo večinoma rodbine, bi morali stanovati v okolici in tedaj bi hodili otroci v daljne mestne šole, ali pa bi stanovali v mestu, odkoder bi morali sami hoditi dolgo pot v šolo. Vsekakor bi se ne čutili srečne. Kjer pa učitelj ni zadovoljen z razmerami, naj se ne išče dobrega uspeha. Saj tudi brambovski častniki ne stanovajo zunaj mesta.

Vsled tega so vsi trezno misleči, za narodni blagor zavzeti in neodvisni rodoljubi v Celju in izven Celja trdno prepričani, da zavod v Gaberjah ne bi uspeval, ampak mu je pogin gotov in neizogiben. In naša narodna dolžnost je torej, da ugovarjamo samovoljnim pogodbam dr. Dečko-Berksovim z vlado in da pozivljamo ostale slovenske poslance, naj vladi pojasnijo, da dr. Dečko in Berks nista ravnala v smislu spodnještajerskih Slovencev, ampak proti njih volji, popolnoma samovoljno, na lastno pest. Stališče spodnještajerskih Slovencev se je označilo na zaupnem shodu v Celju dne 10. aprila 1902, kjer se je soglasno sklenilo:

LISTEK.

Politično razmerje med avstrijskimi deželami in Ogrsko v 17. stoletju.

(Ob dvestoletnici Krucev predaval v Ljutomeru dne 27. nov. 1904. Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

V tem času je med Štajersko in Hrvaško nastalo preporno pravno-politično vprašanje zaradi deželnih mej. Štajerska dežela si je z ene strani skušala priklopiti celi varaždinski generalat, z druge strani je pa nastal hud preprirov z dolgotrajnimi pravdami zaradi nekaterih vasi v ljutomerski okolici, katere je grof Nikolaj Zrinjski hotel na vsak način pridružiti Medjimurju.

Dne 29. avgusta 1659 so se štajerski dež. stanovi, zbrani v deželnem zboru v Gradcu, obrnili v obširni pritožbi do cesarja ter ga prosili, naj s svojo besedo odpravi nepostavnosti in krivice, ki se tu in tam godijo. Med drugim omenijo, da si je grof Nikolaj Zrinjski že pred leti prilastil devet vasi, spadajočih od nekdanj k ljutomerski grajščini, namreč: Mota,

Oven, Pristava, Podgradje, Stročja ves, Kristanci, Grlova, Banovec in Radomerje ter jih neče postavnim lastnikom vrniti. Že pred 5 leti so bili deželni stanovi od njega zahtevali, naj dokaže, da ima pravico do imenovanih vasi, in on je s prva obljubil, češ, da hoče to zadevo predložiti v razsodbo ogrski vladi, ki naj stvar preišče in natanko določi. Toda to se do zdaj še ni zgodilo, pač pa sili s huzarji in hajduki dotične vaščane k roboti in ako se kdo le količkaj protivi, ga da z živino vred odpeljati v Čakovec, kjer je neusmiljeno tepen in zaprt.

Vsled te pritožbe je cesar ukazal posebni komisiji, naj vso zadevo preišče. A kjer je šlo za prostega kmeta, se ni mudilo. Preteklo je 12 let, preden je komisija začela svoje delovanje. Novembra 1671 je prišel v tej zadevi v Ljutomer svetovalec deželne kamore, Viljem Calucci, ki je dne 5. novembra t. l. vpričo 300 do 400 ljudi pregledal stare mejnike in zaslišal najstarejše ljudi. Vsi so mu oglasno izpovedali, da si je grof Nikolaj Zrinjski leta 1652 ravno pred žetvijo z oboroženo roko prisvojil zemljišča 5000—6000 težakov. K temu ga je bil bojda našunta nek menih Franc Kosmi, ki je pri njem bival. Takoj potem je prišla sicer komisija tje, a morala je zopet

oditi, ker se je Zrinjski zagrozil, da pride tje tudi on s 400 huzarji, kar ni nič prijetnega obetalo.

Do tega preprirov pa je prišlo tako le: Ljutomersko grajščino je takrat posedal grof Gašpar Draškovič, ki je svojo edino hčer Evzebijo dal za ženo Nikolaju Zrinjskemu, ki je bil lastnik Čakoveca. Za doto ji je dal gradova Trakoščan in Klenovnik na Hrvaškem, Zrinjski pa mu je zato položil 30.000 gld. Ko je pa Evzebija že leta 1651. umrla brez otrok, je oče zahteval gradova nazaj. Zrinjski pa gradov ni hotel prej izročiti, dokler mu Draškovič ne vrne svote 30.000 gld. Draškovič je pa grad Trakoščan siloma vzel, toda Zrinjski mu ga je kmalu s hrvaško in nemško vojsko nazaj vzel in vrnil še-le takrat, ko mu je izplačal 30.000 gld. Iz maščevanja je Zrinjski leta 1652. planil na Draškovičeva posestva na Murskem polju.

Vsled dvornega dekreta 10. jan. 1672 je imela zadevo preiskati še ena komisija in potem razsoditi. Udje te komisije so bili: zagrebški škof Martin Borković, višji davkar harmice v Nedeljišču in oskrbnik fiskalnih zemljišč Peter Prasinsky, svetovalec dvorne kamore Calucci, zastopnika Zrinjskih in lastnikov ljutomerske grajščine in Mihael Wellaher, zastopnik štaj.

„Zaupni shod zahteva, da ostane ta gimnazijalni zavod v Celju ter se razširi v višjo gimnazijo, ker je prepričan, da bi drugod tak zavod nikakor ne uspeval. Isti odklanja vsako spravo, naj pride od ene ali druge strani. Premestitev gimnazije proti volji slovenskega naroda le, da bi se ugodilo samovolji nekaterih nemških strank, bilo bi neodpušljivo žaljenje slovenskega naroda in krivično odškodovanje njegovih prosvetnih teženj.“

Tega stališča se še danes oklepajo spodnještajerski Slovenci in za to se ga naj trdno drže tudi slovenski deželni poslanci.

Naš klic ostane prej kakor slej: Iz Celja ne gremo!

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja s tem vljudno vabi vse Slovence k pristopu za leto 1905. Prosi, da ji ostanejo zvesti dosedanja udje tako v naši slovenski domovini kakor izven nje, a tem naj se pridruži še kolikor le možno novih! Ravnilo nam mora namreč vedno biti resnica: Mohorjevih udov število je verskega in slovenskega duha merilo. Pomnimo si to in delajmo tako!

Č. gg. poverjenike zopet prosimo, naj čim preje dovršijo svoje, sicer težavno, a toliko bolj hvalevredno in koristno delo nabiranja družbenih udov. Vse ude pa prosimo, naj ne le samo pravočasno vplačajo svoj donesek, da s tem olajšajo delo poverjenikov, marveč vsakdo naj se tudi potruži, da Mohorjevi družbi pridobi novih članov.

Plačilo za sedanje prispevke in raznoteri trud sprejme sleherni Mohorjan jeseni, ko se razpošiljajo družbene knjige. Odbor se nadeja, da bo letošnji naš književni dar zadovoljil vsakega Mohorjana tako glede vsebine kakor oblike. Že koledar za leto 1905 je obširnejše označil knjige, ki jih prejmo naši člani za letošnje leto, in ki so te-le:

1. „Zgodbe sv. pisma“. XIII. snopič. Spisal dr. Jan. Ev. Krek. — Vrloznani pisatelj lepo nadaljuje svoje delo, ki bo gotovo vsakemu v mnog pouk in veselje.

2. „Dušna paša“. Spisal Friderik Baraga, bivši škof v Severni Ameriki. — Družba izda ta molitvenik po večkrat izraženi želji in upa, da s tem vstreže cenjenim udom, ki dobé v roke temeljito sestavljeno, z večjim tiskom tiskano knjigo slovečega slovenskega škofa in pisatelja.

3. „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“. Spisal Jernej Andrejka. 2. snopič. — Zaključuje se znamenito delo o zadnji zasedbi Bosne. Prvi del je vzbudil velemnogo zanimanja med Slovenci, tudi drugi del bo po bogati vsebini in mnogih podobah gotovo ugajal.

4. „Slovenske večernice“. 57. zvezek. — „Večernice“ so Slovincem že stare znanke. Letošnje obsegajo samo lepe povesti.

5. „Gospodarski nauki“. I. knjiga. — Novo podjetje Mohorjeve družbe. Zbirka raznovrstnih gospodarskih sestavkov bo dobro služila vsem slovenskim gospodarjem in gospodinjam.

dež. stanov. Ta komisija je pričela svoje delo 12. marca 1872. s pregledovanjem mej pri Razkrižju. Izmed 123 povabljenih prič je bilo zaslišanih 63, ki so jasno dokazale, da si je Zrinjski te vasi krivično prilastil Dne 19. marca je bila zaslišana tudi vdova med tem umrlega Nikolaja Zrinjskega, ki pa ni vedela kaj posebnega povedati. Zastopniki Zrinjskega in hrvaške kraljevine pokazali so sicer neko listino, s katero je stolni kapitol v Pečuhu še l. 1355. pričal, da je mejo med Ogrsko in Štajersko že kralj Bela tako določil, kakor je trdil Zrinjski, a komisija je vkljub temu razsodila v prid ljutomerski grajščini, ni pa izrekla, spadajo li te vasi pod Ogrsko ali Štajersko.¹

¹ Glej „Mittheilungen des histor. Vereines für Steierm., XXXIX“, str. 121–123, pa „Časopis za zgodovino in narodopisje“, l. 1904, str. 176.

(Dalje.)

6. „Koledar za leto 1906“ bo zopet prav mnogovrsten. Med mnogimi drugimi sestavki bo prinesel življenjepis slovečega učnjaka in junaka Jurija Vege, črtice iz rusko-japonske vojske, razgled po svetu itd.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dpošiljajo **do dne 5. marca**. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih troškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dpošljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

V Celovcu, dne 29. prosinca 1905.

Odbor.

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Kuropatkin je brzjavil dne 25. m. m. carju: Danes smo začeli prodirati na zahodnem krilu proti Japoncem. Mraz znaša 16 stopinj pod ničlo. Še isti dan je poročal, da so ruski vojaki zasedli kraj Kajlotoze in Kejputago. Prvi kraj so vzeli Rusi, ne da bi padel en strel. Kejputago pa so Japonci hrabro branili, a konečno so se morali umakniti ob 10. zvečer, ko jih je hotela ruska konjenica obkoliti. Dne 26. m. m. se je vnel boj za močno utrjeni kraj Sandepu, katerega so imeli Japonci v posesti. Cel dan se je bil vroč boj za te utrdbe, slednjič so Rusi zmagali. Na ruski strani je bilo mrtvih in ranjenih 45 častnikov in okoli 1000 mož. Rusi so ujeli 102 Japonca in ugrabili mnogo orožja, vozov in streljiva.

Zakaj je Kuropatkin začel prodirati s svojim desnim (vzhodnim) krilom ob reki Hungo proti jugu, se še sedaj ne more določiti. Bržkone je zvedel od generala Miščenka, ki je naredil tisti drzni izpad celo za hrbet japonske armade, da je levo (zahodno) krilo Japoncev slabo zavarovano in da se torej tam lahko pride do železnice, ki dovažata japonski armadi živež. Za kozake je tudi sedaj, ko so reke zamrznjene, najugodnejši čas. Zato bo Kuropatkin tudi pridno rabil konjenico na obeh svojih krilih. Na desnem, kjer je začel prodirati, je zbral baje 20.000 konjenikov.

Če se posreči Kuropatkinu vreči Japonce od železnice v gorovje, potem postane lahko to za Japonce usodno, posebno ker stoji tudi v severni Koreji močna ruska četa, ki bo jim odrezala dovozno cesto skozi Korejo. Če se pa ta napad ne bo posrečil, in Rusi ne bodo mogli pregnati Japoncev iz utrjenih stališč, potem za Ruse to ne bo nevarnost, ker se bodo lahko mirno umaknili. Storili so vsaj to dobro, da so Japonce prisilili svoje levo krilo ojačiti, seveda na škodo desnega krila. Spomladi pa bo v dolini, kjer sedaj stoji japonsko levo krilo, bojevanje nemogoče, ker se začne tajiti led na reki Hunho in ista prestopi svoje bregove. Tedaj bo samo na vzhodnem krilu obeh armad bojevanje mogoče.

Na morju.

Nemški listi so prinesli neverjetno vest, da se je vnela med admiralom Roždestvenskim in japonskim brodomjem blizu Madagaskarja pomorska bitka, v kateri so Rusi zmagali in potopili japonsko oklopnico in dve križarki. Poročilo iz Tokija namreč zatrjuje, da admiral Togo nima namena rusko brodoge napasti pri Madagaskarju, ker je že vse potrebno odrejeno, da se prepreči vsak poizkus, priti v Vzhodno Azijo. Tudi poročajo vesti iz Madagaskarja, da se baltiško brodoge še vedno tam muji in da čaka na pomožne ladje in brodoge.

Iz Vladivostoka prihaja poročilo, da so vse bojne ladje popravljene. Ker se pa Japonci bojijo, da bi te ladje naredile zopet kak

izpad in bi jim poškodovale njihove prevozne ladje, zato je dne 25. m. m. brodoge admiral Kamimura odjadralo brzo proti severu, katerega namen je, oblegati Vladivostok od morske strani in zabraniti ladjam izpad. In res že poročajo angleški listi, da so začeli od morske strani oblegati Vladivostok.

V Vladivostok je došlo zopet šest parnikov, dva z živežem, trije s premogom in eden z rižem. Eden parnik z živežem so pa Japonci ujeli.

Vladivostok.

Dne 28. m. m. so začeli Japonci, če je verjeti angleškim poročilom, z obleganjem druge velike ruske trdnjave, Vladivostoka, od morske strani. Zaradi tega so ruske oblasti zahtevale od vsakega prebivalca izjavo, ali hoče ostati v slučaju obleganja v mestu in služiti pri posadki kot bojevnik ali delavec, ženske kot strežnice, drugi prebivalci pa morajo biti pripravljene, pri prvem pozivu vlade zapustiti mesto. Mesto so tudi Rusi zelo močno utrdili. Proti morju ga ščitijo mine, ki sezajo daleč v morje, na suhem in tudi na morskii strani pa groze sovražniku močne utrdbe z velikimi topovi.

Skoraj neverjetno je, da bi Japonci začeli oblegati Vladivostok tudi na suhem. Kajti pre slabo so naleteli pri Port Arturju, ki ni bil niti tako močno utrjen. Da bi torej sedaj začeli z obleganjem od suhe strani, ter s tem oslabšali armado v Mandžuriji, ki je tako krvavo potrebna pomoči, je neumnost, katere gotovo ne bodo storili Japonci. Njih edino obleganje bo od morja, da zabranijo izpad bojnih ladij.

Državni zbor.

Po preteku 6 tednov se je zopet otvoril dne 24. januarja 1905 državni zbor. A kakšna sprememba! Zvite buče s ciganskim obrazom ni več na sedežu ministrskega predsednika. Prišel je nov mož, o katerem se pravi, da je v tesni zvezi z najvišjimi krogi. Dr. Gavč je bil že večkrat minister. Najvažnejši dogodek prve seje je bil govor ministrskega predsednika. Vse ga je zvesto poslušalo; še celo Čehi so odobrovali njegov prikupljiv govor. Obetal je, da bo dal Čehom in Nemcem, in vsakemu narodu, kar mu gre po postavi. No, več ne zahtevamo. Storil bo vse, kar je mogoče, da se pomaga našemu poljedelstvu, industriji in delavskemu stanu. To so lepe besede, da bi se le tudi dopolnile! Hoče narediti merodajni upliv naše državne polovice, da se težišče države ne pomakne iz Dunaja. (Te besede so bile obrnjene proti ogrskemu ministrskemu predsedniku Tisza, ki je zadnjič rekel, da težišče avstrijske države sili v Buda-Pešto.) — Po govoru dr. Gavča se oglasi k besedi češki narodnjak Choc, ki zahteva da se naj otvori o govoru barona Gavča razprava. A za ta predlog se ni vzdignilo niti 10 poslancev. Vsled tega so kričali Choc in njegovi pajdaši. Seja se je nato sklenila, ker so načelniki vseh klubov povabljeni k zborničnemu predsedniku, da se razgovorijo o nedeljskem postopanju v zbornici. Vložilo se je več interpelacij; med drugimi vtegne za Slovenji Štajer biti važna ona poslanca Žičkarja in tovarišev v zadevi postopanja sodišč nasproti občinam in župnim uradom. Nekatera sodišča pošiljajo v zadnjem času občinskim in župnim uradom samo nemške tiskovine. Nekateri župniki so se pritožili proti takemu postopanju pri nadsodišču v Gradcu. Dobili so pa namesto kruha — kamen, češ, da se naj župni uradi spominjajo svojih vzvišenih dolžnosti! Imenovani poslanci vprašajo voditelja pravosodnega ministrstva, ali hoče te nepostavne razmere spremeniti? Sploh opazujemo vedno bolj in bolj, kako smatra ne le samo deželni odbor v Gradcu, temveč vse oblastnije celo Spodnje Štajersko kot nemško posest! Tu bo imel dr. Gavč dosti dela, če noče, da ostanejo njegove besede — prazne fraze.

Politični ogled.

Bivši trgovinski minister baron Dipauli je dne 28. jan. na Dunaju v 61. letu svoje starosti umrl. Bil je vodja katoliško-narodne nemške stranke na Tirolskem ter je užival v deželnem zboru tirolskem in državnem zboru velik ugled. Kot trgovinski minister pod zborom Thunom je pokazal velike duševne zmožnosti. Zadnja leta se ni več bavil mnogo s politiko, ker je bil bolehen in so mu že zelo opešale oči. Vsi so občudovali njegovo trdno versko prepričanje in gorko ljubezen do ljudstva. Kot Nемеc ni bil nestrpen, ampak za enakopravnost vseh avstrijskih narodov.

Novi vojaški zakon bo prišel prej ali slej v naši državni zbornici v pretresovanje. Šlo se bo za to, ali bodo vojaki služili zanprej samo dve leti, ali pa še nadalje tri kot doslej. Kmetijski poslanci bodo morali posvetiti temu zakonu več pozornosti. Za kmeta se morajo dobiti iste ugodnosti kot imajo meščani. Kdor je n. pr. izdelal kmetijske šole, njemu naj je dovoljeno služiti tudi samo eno leto. Na to, da se meščanski sinovi pri naborih mnogokje brezvestno oproščajo, naj se strogo pazi in naj se krivi kaznujejo. Pri vojaških vajah se naj ozira na kmetско delo in naj se zmanjšajo za polovico tega časa, skozi katerega sedaj trpijo.

Nemiri na Ruskem. Krvavi dogodki, ki jih je bil Petrograd dne 22. januarja pričal, se niso več ponovili. Delavci so videli, da so bili zapeljani od svojih židovskih in nihilističnih voditeljev, ter so se zadržali mirno in dostojno. V mnogih delavnicah so zopet pričeli delo. Večji nemiri nego v Petrogradu so pa sedaj po drugih mestih v državi. Samoumevno! Strašne novice iz Petrograda so razburile delavce vse povsodi in tudi izven Petrograda so se delavcem pridružili hujskači, ki se jih prigovarjali k nemiro. Tako so po vseh večjih mestih ustavili delavci delo, in posebno veliko stavkujočih delavcev je v Moskvi in Varšavi, kjer je prišlo tudi do spopadov med delavci in policijo. A tudi tukaj uvidevajo delavci počasi, da so jih voditelji spravili na kriva pota. V Moskvi so v večini tovarn zopet pričeli delati. Želeti je, da se delavci ne dajo več izrabljati hinavskim hujskačem, a želeti tudi, da vlada skrbi za blagostanje delavskega stanu odslej bolj skrbno ter da ljudstvu več prostosti in pravice.

Velikanska stavka na Nemškem. V premogokopih na Vestfalskem in na Porenskem ob reki Ruri je ustavilo okoli 240.000 delavcev delo. Stavka traja dalje. Lastniki premogokopov so na nečlunen način izrabljali moči delavcev ter spravljali njih življenje v nevarnost. V omenjenih premogokopih dela tudi več tisoč Slovencev, ki so se vsi pridružili stavkujočim. Nemška vlada vleče s posestniki premogokopov, z izsesavci delavcev, za to se ne ve, ali bo stavka kmalu končana ali ne, in bolj se še je vsled tega stališča vladinega bati, da se bodo morali delavci brezpogojno udati. Katoliške stranke na Nemškem denarno podpirajo stavkujoče delavce!

Državnozbornske volitve na Ogrskem. Dne 26. jan. je bila velika volilna bitka na Ogrskem. Ministerski predsednik grof Tisza je nameraval spremeniti poslovnik v državni zbornici, da onemogoči obstrukcijo, ki je nastopala po avstrijskem zgledu tudi na Ogrskem. Predno pa je to storil, razpustil je državni zbor ter razpisal nove volitve. Ako hoče ljudstvo dela v zbornici in ne obstrukcije, naj voli vladne pristaše. Ljudstvo pa je pri volitvah odločilo proti vladi. Od 400 poslaniških mest je dobila vlada samo 154 poslancev, vse druge pa združeni nasprotniki. In kar je velikega pomena, postala je najmočnejša stranka na Ogrskem sedaj Košutova stranka, ki noče z Avstrijo imeti nič skupnega nego osebo vladarja. Grof Tisza bo seveda odstopil od vlade in vse se radovedno vprašuje, kdo bo nastopil njegovo dedščino in kakšen bo program nove vlade.

Dopisi.

Ptuj. (Štajercova usiljivost.) Primerilo se je vse polno slučajev, da so poštni uradi, kateri so „Štajerc-a“ vsled izrečne želje naslovnika uredništvu vrnili, istega z dobesedno reklamacijo nazaj dobili:

Prosimo, da se list naročniku zopet dostavi. Ako ga naročnik v resnici nadalje noče več sprejemati, naj se o tem na zavrtku tega lista, katerega smo poslali, v svrhu reklamacije nazaj, pismeno izjavi in to izjavo lastnoročno podpiše.

Upravništvo „Štajerc-a“ v Ptuj.

Ta čin je protipostaven. Naslovnik se ne more siliti, da bi tako ali enako izjavo sam podpisal. Dotična naredba pravi, da ako to stranka sama ne stori, naj to dostavljalec napiše. Dva- ali trikrat eno in isto dostavljati, je tudi protizakonito. Mnogo poštnih uradov tega ne ve, in izpolnjuje take protipostavne želje „Štajerc-a.“ Kako pa c. kr. poštni urad v Ptuj pripušča, da se stotine takih iztisov po svetu okrog pošiljajo, je nerazumno. Ali je c. kr. pošta tudi že v službi „Štajerc-a“ v Ptuj? Slovenski listi, oziroma naši poslanci bi morali pri c. kr. poštnem ravnateljstvu v Gradu to stvar nekoliko podregati.

Sv. Barbara v Halozah. (Spomini s potovanj.) Preteklo je že celih 10 let, odkar nisem bil več v tem kraju, kateri se je že od nekdanj v tem ali drugem odlikoval od sosednih. Tako je nastal med tukajšnjimi prebivalci nekak ponos, kateri pa je postal posebno v slednjem času tudi docela opravičen. V dokaz te trditve mi dovolite samo nekatere naprave. Gotovo ni v celih Halozah primeroma toliko goric obnovljenih, kakor jih je v barski fari. Kje, vas vprašam, sosedje, imate tako lepo šolsko poslopje, kakoršno je tukaj? Pa tudi obisk šole ni menda nikjer boljši. Da tukaj stariši v resnici radi pošiljajo v šolo otroke, lahko iz tega sklepate, ker obiskuje prostovoljno po 20 in več šoli odraslih dečkov že tretjo zimo po nedeljah in praznikih kmetijski nadaljevalni tečaj, radi katerega Barbarčane zavidajo na deleč v okolici. Upati je celo, da bo število teh slušateljev od leta do leta naraščalo, kajti precej tukajšnjih mož je trdno prepričanih, da tudi kmetovalcu več ne zadostuje ljudska šola, ter da se je njemu treba še čez 14. leto učiti, če hoče, da ne podleže v vedno ljutejem boju za obstanek. — Koliko se tukaj bere, vidite iz tega, da je bralno društvo v pretečenem letu izposodilo čez 2500 števk. — Pa še jedno dobrodelno napravo imajo, kakoršnih je še zelo malo po Slovenskem — v Halozah je pa sploh jedina — in to je tamošnja šolarska kuhinja. V tej dobiva že drugi mesec okoli 130 otrok toplo kosilo in do zdaj se je že do 3.000 porcij razdelilo. Šolarska kuhinja je bila pa ravno tukaj že zelo potrebna, ker je menda v okolici ni fare, v kateri se bi pridelo tako malo jestvin, kot pri Sv. Barbari. Tukaj je baje samo par kmetov, katerim ni treba žita kupovati. Za kosilo se v obče malokje kuri in deci je raz obraz čitati, da se ji po malem kruh reže.

Podporno društvo, katero vzdržuje to kuhinjo, nabira ravno sedaj udnino za tekoče leto ter se nadeja, letos mnogo udov pridobiti, ko je v dejanju pokazalo svoj namen. Saj pa imate domačini lepše prilike, pokazati svojega rodoljubja, kakor če podpirate to društvo, ki ima tako blag namen, pomagati mladini, da se lažje udeležuje pouka. Govoril sem pred kratkim z nekim odličnim možem. Ta je rekel, ljudstvo bi se moralo pri občinskih volitvah ozirati bolj na može, koji store kaj za občni blagor, ne pa tiste bahače, ki ne vedo druzega govoriti, kakor „Jaz sem to storil...“ „Meni se imate zahvaliti...“ in se puste le iz dobičkarije voliti. Sicer je pa boljše poznate, kot pisec teh vrst.

Mnogi bi pa tudi pristopili k podpornemu društvu, a dvomijo na tem, če bi bilo to njih početje tudi dobro delo. Kaj ne, g. urednik, vsak, tudi najmanjši dar, ki ga podelimo z

dobrim namenom temu zavodu, nam bo Bog ravno tako zaračunal, kakor da bi ga bili kakemu ubožcu dali.

Nekaj pa še vedno imate, Barbarčani, s čemur se ne smete nikakor ponašati; in to so vaše orglje. Te nikakor več ne zadostujejo. Stare so že gotovo mnogo čez 100 let in jih vsled tega tudi ni mogoče nikakor popraviti. Te le pačijo vaše prelepo cerkveno petje. Kakor sem slišal, se že govori nekaj o nabiranju prostovoljnih prispevkov za nove orglje. Treba le še določiti može, kateri bi ta težek pa nehvaležen posel v roke vzeli. Tukaj bo najboljše, ako pooblastite s tem delom v vsaki občini po jednega moža, do katerega imate največ zaupanja. Čim hitreje to storite, tem hitreje bo nabran znesek, tem hitreje dobite nove orglje, ki bodo primerne vaši, drugače čedni farni cerkvi. Kaj ne, Barbarčani, ko pridem v prihodnjic, vas bodem mogel tudi v tej zadevi pohvaliti!

Pameče. (Smrt.) Dne 20. m. m. zapeli so zvonovi zadnje slovo najstarejšemu pameškemu farmanu, Martinu Krajncu, ki je bil gotovo starosta cerkvenikov cele naše škofije. Dosegel je redko starost 90 let, med kojimi je nad 60 let opravljal službo mežnarja in orgljavca, tako da bi bil lahko obhajal biserni jubilej svojega vzglednega službovanja. Več let je romal za svojo službo po svetu, dokler ni v mirnih Pamečah našel zadovoljnost svojega srca. Služboval je na slavnem gradu pri Staremtrgu, pri Sv. Petru na Kronski gori, v Spodnjem Dravogradu, Razborju, Sv. Miklavžu, Venčesu, v Černečah, na visokih Pernicah in nad 40 let v Pamečah, kjer je preživel tri župniki. Bil je do zadnjega delaven, prehodil je še vsak teden tri četrt ure dobro pot v Slovenjgradec in zagledal si ga lahko malodane vsako nedeljo tik velikega altarja v župnijski cerkvi pri službi božji, kjer je s svojimi starinskimi očali molil iz kakega starodavnega molitvenika. Ohranil si je še mladeniško sveži spomin za podrobne dogodke iz davnih časov; a telesno je hiral zlasti zadnja leta, tako da je povsem spoznal resničnost 89. psalma: „Dni naših let je 70, pri močnejših 80 let; in kar je več, je težava in bolečina.“ Njegov pogreb se je vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob ogromni udeležbi faranov. Gospod župnik spregovorili so mu kratko slovo, med katerim je zablestela marsikatera solzica v očeh hvalečnih faranov, peveci pa so mu zapeli lepo nagrobnico.

Gornjigrad. (Gornjegrajski okrajni zastop) je v svoji glavni skupščini dne 23. m. m. sledeče sklenil: 1. Proračun okrajnega ubožnega zaklada se nespremenjen sprejme z dohodki 2330 K in z ravno toliko stroški. 2. Proračun okrajnega zastopa kaže dohodkov 182.088 K 62 vin., stroškov 177.356 K 13 v., toraj preostanka 4732 K 40 vin., okrajne doklade znašajo 50%. Z ozirom na nalogo štajerskega deželnega odbora glede prošnje občine Solčava, naj bi se cesta od levega brega Savine pod Solčavo skozi vas Solčavo sprejela v okrajno cesto II. reda, se soglasno sklene: Okrajni zastop gornjegrajski sprejme ta del občinske ceste v okrajno cesto II. reda, ako prispeva država za ta del ceste 40% in dežela 30%, kakor prispevate te dve zastopstvi za cestno progo Ljubno-Lučec. Na predlog g. Iv. Zagožena se soglasno sklene, da naj okrajni odbor občina Bočna podeli podporo 400 K za razne naprave, ker je ta občina v velikih denarnih stiskah vsled velike povodnji predlansko leto. Županstvo na Ljubnem so podelili dovoljenje trško žago prodati Jožefu Kočvarju in Janezu Kopusar za 2800 K. Č. g. Josip Dekort predlaga, naj izposluje okrajni odbor gornjegrajski graščini pri deželnem odboru kako podporo za napravo mostu čez Dretu pri Vrbovcu. Se soglasno sprejme. G. Antro Turnšek predlaga, naj se naprosi deželni odbor, da se nastavi v okrajju gornjegrajskem živinozdravnika, kateremu bi tudi okraj primerno prispeval. Soglasno sprejeto. Predlog g. Tomaža Krefelja, da se most čez mlinsko strugo v Ljubiji napravi nov in se za trame

stare železniške šine kupijo, se soglasno sprejme. Soglasno se tudi z navdušenim odobrovanjem sprejme predlog g. Josip Ulčnika, da se slovenskim štajerskim deželnim poslancem za njihov energičen nastop v deželni zbornici izreče pohvalno priznanje.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz finančne službe. Prestavljeni so: davčni kontrolor Rud. Vivod iz Šmarja pri Jelšah v Gornjigrad, davčni pristav Lovrenc Kuharič iz Rogatec v Šmarje pri Jelšah, finančni nadpaznik Ivan Gošer iz Žalca v Brežice.

Imenovan je za notarja v Gornjemgradu notarski kandidat gospod Avgust Drukar v Ljubljani.

Pošta in narodni kolek. Poštno ravnateljstvo je odločilo, da se ne sme na dopisnice prilepiti narodni kolek spredaj. Prednja stran je samo za naslov. Ako je kaj drugega na prvi strani prilepljena kakor poštna znamka, smatra se dopisnico za pismo in se mora plačati kazen. Naj se toraj narodni kolek prileplja na dopisnicah na drugo stran. Nemške uradnike pač bodejo narodni koleki v oči, ker se že nahajajo skoro na vsakem pismu.

Srebrno poroko sta obhajala na Krapji pri Ljutomeru zakonca Josip in Katarina Karba dne 28. januarja. Širšemu svetu zna ne obitelji: Vse dobro!

Mariborske porotne obravnave. V prihodnjem zasedanju pridejo pred porotnike 17 letni Ivan Kociper iz Ptuja zaradi goljufije, 22 letni posestniški sin August Friedl iz Rogoznice zaradi uboja.

Morilec Majcen pomiloščen. Cesar je pomilostil Antona Majcena, ki je bil zaradi umora deklice Antonije Pozeb na smrt obsojen. Kazen se mu je spremenila v dosmrtno težko ječo.

Vinarski, sadjarski in viničarski tečaji se bodo vršili od 6. do 18. marca na mariborski sadjarski in vinarski šoli. Zglasiti se je do 15. feb. pri ravnateljstvu. Vse natančnejše je razvidno iz razglasa med inserati.

Iz mariborske okolice se nam piše: Slovensko časopisje naj bi občinstvo, katero se pošte poslužuje, nato opozorilo, da naj pri naslovih, osobito pri vpisanih naslovih, ne piše, kakor je sedaj navada n. pr. v Mariboru, v Ljubljani, itd. ampak samo Maribor, Ljubljana. V knjigah, katere so poštним uradnikom na razpolago, se najde samo, Maribor-Marburg, Ljubljana-Laibach, itd. „v Mariboru“ ni ne duha ne sluha. Nemški uradniki, katerih je žal vse polno na Spodnjem Štajerskem, lahko zahtevajo, da jim stranka nemško krajevno ime pripiše, ker se krajevno ime „v Mariboru“ samo nikjer ne najde. — Bil sem svedok, ko je neki slovenski rodoljub oddal poštno nakaznico pod naslovom „v Pulji.“ V dotičnem poštnem uradu sedelo je 5 uradnikov, a vsi trdi Nemci, nakaznica se ni sprejela, ker v poštni naslovni knjigi krajevnega imena „v Pulji“ niso nikjer našli, šele potem, ko je stranka pristavila nemški „Pola“ so jo sprejeli. Stranka se je pritožila, a ni nič opravila, ker se je poštno ravnateljstvo izjavilo, da krajevna imena „v Pulji“ v poštno-pomožnih knjigah ni najti — toraj je dotični poštni urad prav imel. — Taki neljubi dogodki bi gotovo izostali, ako bi mojo omenjeno misel slovensko občinstvo upoštevalo. Reklo se bo, zakaj so nakaznice, spremnice, itd., kamor se ima krajevno ime zapisati s črko „v“ natisnjene? Če prav je to istina, bi se dalo temu ugovarjati, da dotični, kateri je prestavo preskrbel, ni vedel zakaj se gre, ali pa od praktičnega postopanja poštne službe nič ne razume. Sicer pa menim, da bi se dalo to, ako bi se naši voditelji za te napake kaj zanimali, kmalu in lahko popraviti. Začetek je storjen, prilika je dana — torej! Slovensko časopisje se prosi, da bi to ponatisnilo.

Celjska slovenska gimnazija. V za-devi celjske slovenske gimnazije je bil dne 28. t. m. shod nekaterih, sicer baje iz vseh slojev, izbranih celjskih Slovencev, ki je zavzel isto stališče, kakor smo je mi vedno dosedaj zavzemali, namreč: Gimnazijalni zavod še naj nadalje ostane v Celju in se razširi v višjo gimnazijo! Ker celjski voditelji niso hoteli sklicati zaupnega shoda vseh spodnjestajerskih Slovencev, primorani smo, o zadevi še nadalje javno razpravljati v časnikih. V poročilu „Domovine“ o ozkem celjskem zaupnem shodu je nekoliko netančnosti in neresničnosti, ki v sedanjih trenutkih, ko je vse vznemirjeno, ne bodo uplivalo pomirjevalno. Da je vlada vpustila v državni proračun zadnjih let postavko za ta zavod ne v edino primernem kraju Celju ampak pri Celju, se je zgodilo sicer brez volje naroda, a ne brez vednosti državnega poslanca viteza Berkša. O tem se je že svoječasnno pisalo javno! Čudno pa je, da „Domovina“ poroča, da je dr. Dečko „sam prostovoljno in lojalno ter odločno vladi odrekel obljubljenost (!) stavbišče“, ko imamo vendar mi pismo od glavnega urednika „Domovine“ dr. Vek. Kukovca v rokah, v katerem nas prosi, naj molčimo o celi zadevi, in kjer o prostovoljnem (!) odreku (!) obljubljenega (!) stavbišča ni govora, ampak ravno nasprotno, da je četvorica celjskih odvetnikov uplivala na dr. Dečka, da je preklical prodajo, ne pa odrekel obljubljenost stavbišče. Zakaj take neresničnosti, ko je treba sedaj največje jasnosti, da se stvar najhitreje v korist naroda konča? Kupna pogodba je pravomočna, in ne gre se več za „obljubljenost“ stavbišče. Glede samozagovora dr. Dečka nam je omeniti, da so res celjski možje večkrat pretresovali o prostorih v najbližji okolici, a odločno so že pred dvema letoma odbili predlog dr. Dečkov, naj se tudi njegov travnik smatra primernim za gimnazijsko stavbišče. Dr. Dečko je to dobro vedel, a v kljub temu brez vednosti drugih celjskih Slovencev prodal travnik vladi, in to je ravno njegova krivda! Končno se hučuje dr. Dečko na „Slovenca“, ker ta list po dr. Dečkovem mnenju namigava o materijalnem (denarnem) dobičku pri prodaji. In dr. Dečko pravi: „To namigavanje je gola podlost in nesramnost, za katero nimam drugega kakor zaničevanje!“ Saperlot! Zraven zaničevanja bi mi pač pričakovali, da predloži in objavi dr. Dečko javnosti vse natančnosti o prodaji svojega travnika. To bi prej preprečilo morebitna „namigavanja“ kakor dr. Dečkovo „zaničevanje!“

Letošnji nabori se bodo vršili: V Radgoni 1. in 2. marca, v Omureku 3., 4. in 9. marca, v Mariboru (za okolico) 1., 3., 4., 5., 6. in 7. aprila, v Mariboru (za mesto) 25. in 26. aprila, v Slovenski Bistrici 17., 18. in 19. aprila, v Št. Lenartu v Slov. gor. 28. in 29. aprila, v Gornji Radgoni 1. in 2. marca, v Ljutomeru 3. in 4. marca, v Ormožu 6. in 7. marca, v Ptujju (za mesto) 8. marca, v Ptujju (za okolico) 9., 10., 11. in 13. marca, v Rogatecu 15. in 16. marca, v Šmarju 17. in 18. marca, v Konjicah 20., 21. in 22. marca, v Laškem trgu 24. in 27. marca, v Celju (za mesto) 28. marca, v Celju (za okolico) 29., 30., 31. marca in 1. aprila, v Brežicah 3., 4. in 5. aprila, v Kozjem 7., 8. apr., v Sevnici 10. in 11. aprila, na Vranskem 13. in 14. aprila, v Mozirju 15. in 17. aprila, v Šoštanju 18. in 19. aprila, v Slovenjgradcu 25. in 26. aprila, v Marnbergu 28. in 29. aprila.

Umrla je graščaku g. Frid. Berdajsu na gradu pri Celju hčerka gospodična Marija Berdajs. — V Lukaveh pri Sv. Križu na Murskem polju je umrl dne 10. jan. kmet Ivan Šalamon, oče rogaškega dekana č. g. Šalamona, v 70 letu svoje starosti. Svetila mu večna luč! — V Jarenini smo pokopali 24. januarja eno najblažjih žen jareninske fare Ano Jager. Kdo ni poznal rajne v Slov. goricah? Umrla je v lepi starosti 85 let. Ako ravno je bil dozdej 24. januar najbolj mrzel dan, je bil pogreb nad vse lep in veličasten. Pokopal jo je č. g. profesor Vreže iz Maribora

ob asistenci domačih gospodov in nečaka rajne č. g. Augustina Jager. Govoril ji je tudi ob grobu ganljivo slovo. Naj v miru počiva globokoverna ženka! — Dne 24. januarja je umrla v Dražencih v župniji Hajdin pri Ptujju gospa Gera Osenjak, mati č. g. župnika M. Osenjaka pri Sv. Petru blizu Radgone, v 82. letu svoje starosti. — Umrl je v Negovi dne 26. jan. g. Jurij Repič v 76. letu svoje starosti. Kot godec je bil rajni vsled svoje šaljivosti daleč na okoli po Slov. gor., Murskem polju in Prekmurskem poznani. — V Dramljah je umrl 28. prosinca Jurij Korosec p. d. Fink, obče priljubljen pri vseh znancih, kateri so se v obilnem številu vdeležili njegovega pogreba. Zapustil je vdovo in 6 nepreskrbljenih otrok. Naj bo priporočen vsem prijateljem in znancem v pobožno molitev! — Iz Velike nedelje se poroča: V mesecu januarju je pri nas „bela žena“ dobro gospodarila. Imeli smo devet mrličev. V petek, dne 27. smo izročili hladni zemlji vrlega in povsod spoštovanega kmeta Franca Štager. Na pogreb, katerega se je vdeležilo obilno ljudstvo, sta prihitela tudi sorodnika pokojnikova mil. gosp. stolni župnik in kanonik Fr. Moravec iz Maribora ter Josip Poplatnik, kaplan iz Kamnice. Preč. gospod Fr. Moravec so sami do solz ginjeni ob odprtem grobu s kaj ginljivimi besedami vzeli slovo od pokojnega. Bog daj, da bi edini sin, kateremu še je tudi mati nevarno bolana, hodil v svojem življenju vedno po stopinjah svojega blagega očeta.

Ogenj. V Grobelnem je ogenj napravil veliko škodo v mlinu in na žagi inženirja g. Lebiča.

Nesreče. Pri Treh kraljih se je ponesrečil dne 16. t. m. 62letni hlapec Anton Klobasa. Plezal je po lestvi na podstrešje, pri tem se mu je spodrsnilo in je priletel tako močjo na tla, da je dobil težke telesne poškodbe. Izdahnul je še isti dan svojo dušo. — Neprevidnost pri ognju je že zopet zahtevala svojo žrtev. V Smolniku sta pasla 7 letna deklica Marija Šveiger in 7 letni deček Jakob Jodl kozo v gozdu. Tam sta si zakurila. Pri tem se je vnela deklici obleka. Fant je letel prestrašen domu po pomoč. Ko je prihitel oče k deklici, našel jo je popolnoma nago zraven ognja ležati, zgorela ji je bila vsa obleka, njeno trupelce pa je bila ena velika opekline. Revica je še isti dan izdahnula svojo dušo. — Ponesrečil se je v rudniku Ojstro pri Trbovljah rudar Jernej Ransak. Skala ga je popolnoma zmečkala. Ponesrečeni zapušča vdovo.

Sv. Martin pod Vurberkom. Kmetski možje, povem vam, da se naš martinski župan hudo boji za svoj županski stolec. Dobro slutiti, da se mu maji! Za to skrbno pošilja svoje sinove v druge občine, naj mu prihitijo na dan volitve na pomoč! Slovenski kmetski možje pozor! Ne volimo mož, ki vlečejo vedno in povsod z meščani!

Premog kopljejo. Iz Studencie pri Poljčanah se poroča, da so ondi premogove jame na novo odprli.

Ptujske novice. V sredo, dne 25. m. m. je umrla tukaj 81letna posestnica Ana Kratzer. — Dne 25. m. m. je bila pri ptujski okrajni sodnji zanimiva obravnava. Pek, župan ptujski in načelnik ptujskega okrajnega zastopa Ornik je tožil svojega najboljšega prijatelja inženirja Schmucka, ker mu je isti rekel, da je goljufal pri zadnjih volitvah v ptujski okrajni zastop. Pri obravnavi se je dognalo, da se je res pre naredil datum na nekem pooblastilu, da pa ni bil Ornik neposredno udeležen, ampak je bil samo v dotični sobi. Datum je dal pre narediti odvetnik Fichtenau. Ker ni mogel Schmuck dokazati, da bi bil Ornik sam ponaredil pooblastila, ampak da se je to samo v njegovi navzočnosti zgodilo, bil je obsojen na 200 K globe.

„Štajerc“ je zbesnel. „Štajerčev“ urednik je bil obsojen zaradi tega, ker ni prinesel popravka na zakonito določenem mestu, na

20 K globe ali pa na 24 ur zapora. Popravek je bil od g. Kobentarja, župana v Št. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem, o katerem je pisal lažljivo, kakor je že navada tega lista. To pa zdaj „Štajerca“ grize, ker je dobil eno po svojem lažnjivem gobcu. Zdaj žuga, da bo g. Kobentarja okrtal tako, da se bo kar kadilo. Toraj če je človek od tega nesramnega lista lažljivo napaden in si išče pri sodnji pravice, potem ta zbesnela nemčurska cunjka kriči, da bo dotičnega krtala, da se bo kar kadilo. Ali smo že v Avstriji Slovenci res izročeni na milost in nemilost tem brezvestnim listom, ki naše najboljše može napadajo tako nesramno. Proč s takim listom! to bodi klic po celi Spod. Štajerski, Kranjski in Koroški.

Pasji kontumac je napovedan v občini Št. Jurij ob juž. žel.

Okrajni zastop ljutomerski je imel dne 26. jan. polnoštevilno sejo, h kateri so prišli tokrat tudi Nemci, da ugovarjajo važnim namenom slovenske večine v okrajnem zastopu. Slovenska večina je namreč sklenila, dati vsako leto majhno svoto na stran, da se enkrat ustanovi kmetijska šola za ljutomerski okraj. V imenu Nemcev je ugovarjal temu znani nemški sin slovenskega očeta notar Thurn ter žalil slovensko ljudstvo v ljutomerskem okraju s trditvijo, da se ne zanima za višjo izobrazbo! Dajte mu višjih kmetijskih šol in videli boste g. Thurn, da se bo zanimal zanje bolj nego za vašo pisarno. Okrajni zastop ljutomerski ima 42% doklad.

Velika Nedelja. Strašna nesreča se je zgodila 25. jan. v Stanovnem. Sodarja Jožef in Ivan Kosi sta šla zvečer spat v svojo delavnico ter sta si močno zakurila in peč zaprla. Drugi dan je že pozno, pa še nobenega ni videti. Stariši začnejo buditi in klicati, a od nikoder ni glasu. Morali so vlomiti in kaj najdejo. Mlajši sin, 22 letni Jožef, je bil mrtev, starejši, 25 letni Ivan pa nezavesten ter se ni ganil. Zdravniki, ki so prihitali na lice nesreče, niso mogli nič pomagati. Ivan ni prišel več k zavesti. Čez tri dni je umrl tudi on. Kdo popiše žalost ubogih starišev, ki so tako naglo izgubili oba svoja sina, čvrsta in zdrava ter močna, kakor junaka. Bila pa sta tudi pridna in poštena in zato upamo, da jima bo ljubi Bog milostljiv sodnik, akoravno sta tako nepričakovano in neprevidena morala stopiti pred njegov sodni stol.

Od Male Nedelje. V zadnji številki „Štajerca“ se pritožuje neko zapeljano, zaslepljeno revče, da se mu je zgodila strašna krivica. Kaj pa je bilo takega? Čujte in strmite! Siromak je dobil neki „Štajerca“ — giftno kroto razparano ter umazano in tega konjerskega dela dolži našo slavno pošto, kakor bi ista res ne imela drugega opravka, kakor Štajerca „gor rezati“. Bomo morali dobiti pač posebej pošto za ljubkega „Štajerčka“, pošto, ki bo ga vozila v zlati kočiji k nam in pa poštarja, ki se ja nikoli ne bo predznil dotakniti se te „nežne nesnage“ z golo roko. Sicer pa le gleda, ti petolizec „Štajerčev“, da boš vsaj za polovico tako natančen, vesten in postrežljiv, kakor je naša mogočna poštarica! Seveda kaj takega ne pričakujemo od tebe, dokler boš pristaš „Štajerčev“. Zato pa le lep tiho jezik za zobmi!

Iz Vojnika. Nikjer v vojniški ali v celjski okolici se ne napravi toliko opeke, kakor v Ljubčeni, ki spada pod vojniško župnijo. V tej občini je do 40 opekarn, ki vsako leto razpečajo ogromno množino zidarske tvarine. Blizo 300 delavcev dela po teh opekarnah. Vsi so domačini. To da mnogo zaslužka. Letos pa se sliši, da bo opekarna Koželjeva vzela v svoje delo mnogo Italijanov. To je slabo za domačine, ki se jim na ta način odvzame delo in kruh. Zakaj ne bi delal domač delavec na domačih tleh? Nedavno je tožil neki delavec: „Človeka rabijo, da se izdela, iztrudi in izrabi, potem ga pa vržejo in mu dajo slovo.“ Žalostno! Ali bi ne mogli združeni delavci doseči vsaj tega, da bi se jim delo dajalo na lastni grudi? Od druge strani se je zopet slišalo, da podjetnik vzame Italijane zato, ker so ti pridnejši, ker ne

ustavljajo dela, kadar se jim zljubi. Domačini menda preveč ljubijo žganje in pijačo ter imajo vsak ponedeljek zase in za pijanske špase. Tudi tukaj se greši. Delavci! Ali bi ne kazalo združiti se v podporno, strokovno ali kako podobno društvo in tako z združenimi močmi delati zoper lastne napake, pijančevanje in tako delati tudi zoper tiste, ki premalo cenijo vaše delo? Poskusite! V združenju je moč. Kjer je dobra volja, je tudi uspeh.

Iz celjskega okraja se poroča: od štajerske kmetijske družbe so bili odlikovani s premijami za zvesto službovanje naslednji posli v celjskem okraju: Neža Miklavc, ki je že 43 let pri g. Janiču v Žalcu; Janez Osec, 36 let pri g. Juriju Avznerju v Dramljah in Janez Okročnik, 34 let pri g. Vrečanju v Vojniku. Ana Filic, ki je bila 30 let pri M. Samec pri Sv. Lovrencu, je bila tudi odlikovana, pa je umrla dan poprej, predno je dobila premijo. Premije so bile po 20 kron. Neža Miklavc je dobila vrhutega od namestnika kolajno.

Slovenska zmaga. Pri občinski volitvi v Oplotnici so zmagali Slovenci v dveh razredih kljub nezaslišani agitaciji nasprotnikov. Vsi učitelji so nemčursko volili. Slava našim!

Trdna žena. Koncem minulega leta je šla iz Planine drvarja Paumgartnerja žena v Oplotnico tri ure hoda po živčih in si tam naložila 30 klg teže. Ko se vrača in preide dvetretjini pota, je povila v gozdu deklico, in kaj stori? Zavila je dete v predpasnik, vzame torvor na rame in tako pride domov. Drugi dan je nameravala otroka sama nesti h krstu, a mož ji ni privolil. Mati in hčerkica sta zdravi in čvrsti!

Brežiški „Nemec“ obsojen. Minoli četrtek, dne 26. t. m. je bil obsojen od okrožne sodnije v Celju brežiški nemški brivec Pajda s ch na 14 dni ječe in na 50 kron odškodnine. Obsojeni je namreč povodom otvoritve Narodnega doma v Brežicah vrgel na sokola Novaka kamen ter ga težko na nogi poškodoval. Zagovarjal ga je dr. Mravlak iz Maribora, ki je pa na najdržnejši način napadal slovenske priče in slovenske sodnike. Kako grdo so pisali o priliki otvoritve brežiškega Narodnega doma nemški listi! Da so razdivjane in pijane slovenske tolpe napadale mirne nemške meščane in druge take gorostasne laži. Sedaj se je pa dokazalo pri obravnavi, da je bil miren Slovenec od Nemcev brez povoda napaden. Zdaj molčijo nemški listi kakor ribe v vodi in jim niti na misel ne pride, preklicati svoječasne laži.

Velika nesreča v premogovniku pri Trbovljah. V četrtek, dne 26. m. m., okoli dveh popoldan, so šli rudarji „Na enojki“ iz jame, da jih po 8 urnem delu nadomestijo drugi. Ko jih je šla gruča iz nekega stranskega rova proti glavnemu rovu, pridejo do mesta, kjer so se bili neopaženo vžgali plini. Omamljeni silnega smradu vsi popadajo. Ker iz jame prišedših ne štejejo, zato se zunaj nič ni vedelo o grozni nevarnosti v rovu. Šele, ko so šli drugi rudarji v ta rov, da jih nadomestijo, so opazili nesrečneže. S smrtno nevarnostjo za lastno življenje so jih izvlekli iz strašnega položaja na boljši zrak. Medtem pa se je pretresljiva novicea izvedela tudi zunaj. Vse je drlo k jami. Začeli so ponesrečence spravljati na svetlo in jih oživljati, oziroma spravljati k zavesti. Pri večini (7) se je posrečilo, da so prišli do dihanja. Prenesli so jih v bolnišnico. Eden izmed njih je umrl v soboto, pri drugih je upanje, da ozdravijo. Pri petih pa je bil trud zastoj, bili so zadušeni, mrtvi. Ti so: 1. Bergant Franc, star 34 let, oženjen iz Sv. Ožbalta na Kranjskem; 2. Hribar Franc, star 25 let, samski, doma od Sv. Trojice na Kranjskem; 3. Rutar Anton, star 28 let, samski, doma v Tolminu na Goriškem; 4. Valenčak Karol, star 21 let, samski iz Trbovelj; 5. Žnidaršič Jožef, star 35 let, oženjen, iz Leskovca na Kranjskem; v bolnici je umrl 6. Savšek Franc, star 30 let, oženjen, iz Št. Jerneja na Kranjskem. Mrtve so prenesli v mrtvašnico. Trumoma so

prihajali ljudje gledat in molit za nesrečne žrtve. Žalostno jih je bilo videti, z rdečimi obrazi, znakom zadušnja. Preiskali so vse jame, pa mrtvih niso več našli. Enega fanta še pogrešajo. Uprava podjetja je dala 5000 kron zaostalim ponesrečenih. V nedeljo je bil pogreb, katerega se je udeležilo obilo občinstva in okoli 5000 premogovnikov. Žalosten je bil prizor, ko so spuščali pet krst v jamo, in so zapuščeni plakali za svojimi redniki. Enega so že bili v soboto pokopali.

Cerkvene stvari.

Slovenska maša za moški zbor. Zložil E. Beran. Cena (s poštnino) 1 K 10 h. (Naročiti pri skladatelju: Maribor, Carneristrasse.) Nova, povsem originalna maša, kakoršne še nimamo v našem cerkveno-glasbenem slovstvu. Zdravi duh, ki veje skozi vse dele, napojen je s pravim cerkvenim in narodnim življenjem. Priporočati jo je vsem cerkvenim zborom!

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ je imelo zadnjo nedeljo svoj občni zbor. V minulemu letu je imelo društvo 1304'96 K dohodkov in 1280'52 K izdatkov. Na zunanost ni društvo stopilo, ker je delovalo pri gledaliških predstavah skupno s „Citalnico“. Novi odbor se mora truditi, da spravi nekaj življenja med pevce in tamburaše, da se prirede lahko po leti društveni izleti. Novi odbor je sledeče sestavljen: predsednik g. Leskovar, podpredsednik g. Planinšek, tajnik g. Pajnhart, blagajnik g. Weixl, odborniki gg: Voglar, Jagodič, Rebolj, Tomažič, Pliberšek.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju je imelo svoje glavno zborovanje dne 22. m. m. Po pozdravu g. podpredsednika č. g. župnika Weixl-na poroča tajnik, da je v preteklem letu v našem društvu vladalo neko nenavadno gibanje. Priredili so se trije podučni shodi in govorniške vaje, pri katerih so vselej domači mladeniči nastopili. Razum tega smo priredili dve krasno izvršeni veselici s tremi gledališkimi igrami, dvema deklamacijama, s petjem moškega in mešanega zbora in z dvema govoroma. To vse se je vršilo pod vodstvom pridnega in požrtvovalnega bivšega predsednika, č. g. kaplana Matija Zemljčiča. V zahvalo zato jim je zadonelo iz vseh grl zborovalcev tje v Slovenske gorice, kamor jih je služba poklicala, trikratni kreпки „Živijo.“ Tudi knjižničar poroča, da so se udje pridno posluževali branja, ker se je razum časnikov prebralo še 815 različnih knjig. Posebna zahvala se je izrekla podpornim udom: g. Ludeviku Lederhazu, profesorju v Ljubljani, č. g. Mat. Strakelnu, župniku pri Sv. Petru pri Mariboru, č. g. Jakobu Kosi-ju, mestnemu kaplanu v Celju, in domačemu č. g. župniku Jož. Weixln-u. V novi odbor so izvoljeni sledeči: predsednik č. g. župnik Jože Weixl, podpredsednik g. nadučitelj Anton Herzog, tajnik Jakob Štuhec, mladenič v Stari vasi, blagajnik Jože Rep, posestnik v Logarovcih, knjižničar Jože Kosi, mladenič v Logarovcih, odbornika č. g. kaplan Anton Postružnik in g. Matija Slavič, posestnik v Bučočevcih.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, dne 22. jan. se je vršil občni zbor katoliškega bralnega društva. — Tajnik je podal tole poročilo: Društvo je štel v preteklem letu 105 udov. Dohodkov 144 K 80 v, stroškov 124 K 80 v; ostalo je še toraj za tekoče leto 20 K. Knjižnica šteje 318 knjig. Prečitano se je čez 900 knjig. Izmed 97 rednih udov si samo štirje niso izposodili nobene knjige. — „Mladeniška zveza“ je priredila sicer samo tri poučne shode, pri katerih so govorili mladeniči, pač pa so se pridno udeleževali predavanj g. učitelja Klemenčiča: o vinarstvu, sadjarstvu in kmetijstvu v obč. — Mladeniči so nastopali pri raznih prilikah kot govorniki: na političnem shodu pri Sv. Trojici (Štelcar, Balaškovič), na mladeniškem shodu pri Sv. Treh kraljih (Balaškovič, Poljanec, Štelcar) in na političnem shodu v Bišu (Poljanec, Štelcar,) in na političnem shodu v Bišu

(Poljanec, Štelcar.) — „Dekliška zveza“ je priredila v preteklem letu sedem poučnih shodov. Udeležila se je ustanovnega občnega zbora „Ciril-Methodove“ ženske podružnice pri Sv. Benediktu dne 24. julija, kakor tudi prav mnogoštevilno dekliškega shoda pri Sv. Trojici v Slov. gor. dne 21. avg. — Iz tega poročila se pač vidi, da nismo spali; čitali smo in se učili. — Po zborovanju se je igrala gledališka igra: „Indijski siroti.“ Da se je težavna igra uprizorila tako dobro, gre najbolj čast g. Tušaku ml. — Pevski zbor pa je najboljše pokazal ta večer, da bi se še dalo pri Sv. Antonu mnogo več storiti, če bi se — hotelo!

Velika nedelja. Dobro se navadno plačuje s hudim. To dejstvo si — žal — v prepolni meri izkušajo naš č. g. kaplan. Velika nedelja postala je zadnja leta vsled značnega upliva v narodnem oziru zaspana in nad vse mlačna. Da bi se temu pogubonosnemu stanju opomoglo, jeli so naš vrol delavni g. kaplan našo mladino vzpodbujati in navajati k domoljubnemu delovanju. Navezani so na svoje lastne moči, na svoj lastni trud, a vspeh je — in temu bo vsaki nepristranski župljan rad pritržil — v vsakem oziru prav dovoljen: narodni duh se osvežuje, mladina v tem duhu izobrazuje in vrhu tega še ima svojo neposredno korist šolska mladež. — Baš to zadnje dejstvo me je napotilo, da spopolnujem prejšnja poročila in da seznanim cenjene bralce našega vriegga „Slov. Gospod.“ tudi z lepim denarnim uspehom, katerega je imela zadnja predstava. Ves denar se je uporabil v nakupovanje šolskih knjig in blizu 100 otrok se je z njimi podelilo. — Vam č. g. kaplan kliče mo presrečni „hvala lepa!“ — (Potuhnjenemu zlikovcu „Štajerčeve“ barve pa želimo, da bi se poboljšal, da ga ne bo pred samim sebi sram!)

Gradec. V nedeljo, dne 22. januarja je priredilo slovensko krščansko društvo „Domovina“ svoj letni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. G. predsednik K u k m a n je v navdušenem govoru pozdravil vse navzoče. Poročilo odborovo je pokazalo, da je društvo bilo v preteklem letu jako delavno. Po dvakrat na teden so bile pevske vaje, dvakrat na teden tudi tamburaške vaje, in če je bilo treba, so se pevci in tamburaši tudi večkrat v tednu sešli. Društvo je priredilo več veselice s predstavami, ki so se zmiraj izborna obnesle, in ki so društvu prinesle tudi čistega dobička, tako da je bilo 800 kron letnega prometa. Po letu je društvo priredilo več izletov, ki so se vsi posrečili, v graško okolico. Prav lepo skrbi „Domovina“ za izobrazbo svojih članov. G. phil. Val. Rožič, član slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“, poučuje otroke po dve uri na teden v slovenskem jeziku. Te ugodnosti se lahko poslužujejo od sedaj naprej vsi v Gradcu bivajoči Slovenci in ne samo družtveniki. G. predsednik Kukman poučuje ob nedeljah popoldne ženske člane v slovenskem in nemškem jeziku. Phil. Fr. Kotnik poučuje ob nedeljah dopoldne moške v slovenskem in nemškem jeziku. V društvu obstoji gledališki odsek, ki skrbi za gledališke predstave in ki gleda na to, da dobi društvo v kratkem svoj lastni gledališki oder. Poročilo knjižničarja posnamemo, da ima društvo premalo leposlovnih knjig. Zato darujte „Domovini“ lepih knjig, s tem storite veliko narodno delo! V odbor so bili izvoljeni sami zmožni in vneti ljudje. Pri neoficijalnem delu je g. phil. Kramer, član slovenskega akad. teh. društva „Tabor“, povabil „Domovino“ na ljudsko predavanje v Gradcu, g. predsednik je obljubil udeležbo. G. cand. iur. Lovro Pogačnik, predsednik slovenskega kat. akad. društva „Zarja“, je govoril o krščanski slovenski in demokratski misli in povedal, da je skupno delovanje „Domovine“ in „Zarje“ radi tega lahko jako uspešno, ker sta društvi osnovani na isti podlagi. Pevski zbor je tudi ta večer, kakor že mnogokrat poprej, pokazal svojo izurjenost. Vsa čast požrtvovalnemu g. vodji pevskega zbora! Po-

sebno smo občudovali krasni tenor. „Domovina“, katero nekateri ljudje prezirajo, je pokazala, da je na pravem mestu. „Domovina“ je osnovala takorekoč prvi slovenski otroški vrtec v Gradcu — vi, ki vpijete, da ste Slovenci — tu se pokažite in ustanovite graškim Slovencev slovenski otroški vrtec — ali vsaj pomislite malo, kako bi se dala ta misel izvesti! Vi pa, slovenski fantje in dekleta, ki prihajate v Gradec, poiščite kakor hitro mogoče „Domovino“, kjer vas bodo gotovo prav veseli vaši rojaki in tudi vi boste veseli, če najdete v tujem nemškem Gradcu varno slovensko zavetišče „Domovino“, počutili se bodete kakor doma. „Domovini“ želimo tudi v novem letu najboljšega uspeha. Živela slovenska krščanska „Domovina!“

Bralno društvo v Majšpergu je imelo v nedeljo, dne 22. prosinca t. l. svoj letni občni zbor, pri katerem se je izvolil sledeči novi odbor: predsednik g. Karol Rober, kmet v Sestržah, podpredsednik č. g. župnik Jakob Marinič, blagajnik č. g. kaplan Karol Malajner, tajnik g. nadučitelj Jožef Lovrec, pevovodja g. učitelj France Šegula, knjižničar g. učitelj Ciril Lilek, odborniki: Korošec Alojz, Mesarič Šima, Sagadin Zdravko in Sagadin Jakob. Novoizvoljeni predsednik razloži navzočim, kojih je bilo sicer majhno število zbranih, pomen društva in jih spodbuja k obilnemu pristopu radi važnosti v gospodarskem napredku, v poučnem in zabavnem oziru takih društev. Kar se tiče nabave časnikov, sklenilo se je, da se bodo naročili: „Gospodarski glasnik“, „Kmetovalec“, „Domovina“, „Slovenski Štajerc“, „Slovenec“, „Domoljub“, „Slov. Gosp.“ in „Naš Dom.“ Razen tega ima društvo mnogo knjig leposlovne, podučljive in zabavne vsebine. Gospodarji in gospodinje, mladeniči in dekleta vse fare, pristopite radi k temu za slovensko ljudstvo velevažnemu društvu v mnogobrojnem številu! Ne bo vam nikdar žal za ono majhno vsoto, ki jo bodete izdali za udnino. Korist bo vaša! Gojilo se bo tudi petje, kar vas naj še bolj vzpodbuja k pristopu, posebno vas mladeniče in dekleta!

Društvena naznanila.

Pevsko društvo Braslovče priredi na 12. tega meseca veliki koncert, pri katerem se bodo proizvajale pevske točke. Prosim bližna sosedna društva, da se na to pri prireditvah veselice ozirajo. Posebno pa bi bilo želeli, da bi se domači občani obilo udeležili koncerta. Vzpored objavimo pozneje.

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuj ima svoj XII. redni občni zbor v nedeljo dne 5. febr. v šoli po večernicah s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo knjižničarjevo. 5. Pristop udov in vplačevanje udnine. 6. Volitve. 7. Določanje naročitve časnikov in knjig. 8. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mladeniška zveza benediškega bralnega društva priredi v nedeljo, dne 5. februarja ob 3. uri popoldne v šoli pustno veselico. Vzpored: 1. Pozdrav, govori mladenič, 2. deklamacija, 3. Podučni govor, govori mladenič, 4. Vmes petje mešanega zbora, 5. šaljiva igra v 3 dejanjih „Čevljar“, predstavljajo mladeniči. Veselica bo podučna in zabavna ob enem. Igra je polna zdrave šale in bo gotovo vzbudila obilo smeha. Vstopnina: stojišče 10 kr., sedeži 20 kr. Domačini in sosedje, zlasti mladeniči, udeležite se te veselice!

Posojilna knjižnica na Frankolovem ima svoj občni zbor v nedeljo dne 5. svečana t. l. popoldne po večernicah v društvenih prostorih z sledečim vzporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Vplačevanje letnine in pristop novih članov. 4. Slučajnosti. Odbor vabi k najobilnejši vdeležbi.

Bralno društvo v Zavrču bo priredilo veselico v nedeljo, dne 5. svečana, popoldne po večernicah v prostorih g. Franjo Miheliča v Dobravi. Na vzporedu je: slavnostni govor, gledališka predstava „Ne vđajmo se“, prizor „Večna luč“ in deklamacije ter sviranje domače društvene godbe. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Mladeniška zveza bralnega društva pri Sv. Benediktu v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 5. t. mes. ob 3. uri pop. v šoli pustno veselico. Na vzporedu je poučni govor, govori mladenič, šaljiva deklamacija, petje in veseligr „Čevljar“, ki bo s svojo izredno šaljivostjo izborna vse zabavala. Predstavljajo jo mladeniči zveze. Vstopnina: stojišče 20 vin., sedež 40 vin. K tej obenem poučni in zabavni veselici vabi domačine in ljube sosedje, zlasti še mladeniče — „Mladeniška zveza“.

Kmetijsko društvo za ptujski okraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 5. svečana ob 11. uri popoldne v Narodnem domu v Ptuj. Dnevni red: 1. Volitev novega odbora. 2. Prememba pravil. 3. Slučajnosti. K temu občnemu zboru pa niso vabljeni samo udje, ampak tudi vsi tisti posestniki, ki še niso udje, pa želijo k društvu pristopiti. Vsak vpisan ud pa naj gleda, da bo katerega izmed svojih sosedov še pripeljal k občnemu zboru, kajti društvo bo po tem občnem zboru začelo svoje delovanje. — Načelnik.

Slov. pevsko društvo „Zvon“ in bralno društvo pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža imata občni zbor v nedeljo, 5. t. m. ob 3. uri popoldne v narodni šoli. Udje in prijatelji društev udeležite se polnoštevilno!

Bralno društvo v Kostrivnici bode imelo v nedeljo, dne 5. svečana svoj redni občni zbor.

Mladeniška zveza v Jarenini ima dne 5. t. m. t. j. v nedeljo po večernicah v hiši Fišerjevi svoj IV. letni občni zbor. Obenem je veliki mladeniški poučni shod mladeničev jareninske dekanije. Na vzporedu je: 1. Pozdrav. 2. „Stari hajduk“, deklam. 3. Govor, govori g. J. N. Gostinčar iz Maribora. 4. „Kakšno naj bode naše delovanje v novem letu“, govori mladenič iz Št. Ilja. 5. Poročilo odborništvu. 6. Nagovor g. duhovnega voditelja. 7. Govori mladeničev jareninske dekanije. 8. Volitev novega odbora. 9. Raznoterosti. Tovariši! Mladenci! Vabimo vas, pridite, udeležite se v velikem številu tega znamenitega shoda. Zlasti še vabimo svoje vrle sosedje, mladeniče iz Št. Ilja, Sv. Jakoba in Spod. Sv. Kunigunde. Pridite, ne bode vam nikdar žal. Vabi vas odbor „Mlad. zveze“.

Listnica uredništva: Zavrch: Dobili smo zopet od obeh strani o znani zadevi poročila, pojasnila, naznanila in Bog ve, kaj še vse. Mi, ki razmer ne poznamo osebno, si ne moremo narediti trdne sodbe, zato nam naj obe strani odpusita, da ne priobčimo ničesar več, in naj domači prepri doma poravnata! — Sv. Marjeta na Drav. polju: V to številko ni bilo nikakor mogoče. Pride prihodnjic! Jarenina, Smolinci, Velika Nedelja: Istotako!

Loterijske številke.

Gradec 28. januarja: 34 42 76 39 35
Dunaj 28. januarja: 2 1 27 65 84

Tržne cene

v Mariboru od 21. jan. do 8. febr. 1905.

Živila	10 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	60	21	40
rž		16	—	16	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	40	16	20
koruza		16	50	17	40
proso		16	60	17	80
ajda		15	50	16	40
seno		5	—	5	50
slama		4	20	5	80
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	20	1	28
zelje, kisl		—	20	—	26
repa, kisl		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	18	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisl		—	60	—	64
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajce		—	8	—	—

Slovenci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZGANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Prodaja se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-82

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kajivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštne prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 803 18-9

Lepo posestvo se prodaja v občini St. Ilj v Slov. gor. Obstoji iz lepe hiše, hlev, stiskalnica, viničarija, lep gozd, sadonosnik, travniki in njive, okoli 36 oralov, vse v I. razredu. Cena 8500 gld., 3600 gld. je posojilnica. Vpraša se pri Juriju Repnik v Spielfeldu. 5-5

Stavbišče se prodaja v Studencih pri Mariboru; veliko je 500 kv. klafter in leži pred vhodom v tovarno juž. železnice v Lembaški cesti. Vpraša se pri Janezu Nekrep, Leitersberg pri Mariboru. 27

Lep travnik, približno dva orala v ravnini ob okrajni cesti, ki pelje mimo Zg. Sv. Kungote, se prodaja. Več se izve pri g. Henriku Smolnik, krčmarju. Sv. Urban pri Mariboru. 34 3-3

Lepa hiša z vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno gostilniško koncesijo, prodajo tobaka in trgovino, na lepem kraju, blizu mesta in kolodvoru na Spod. Štajerskem, se po nizki ceni prodaja. Sodi tudi za penzioniste. Kje pove upravnitvo. 30 3-3

Hiša za malo trgovino v sposobnem kraju želim vzeti v najem, ali pa tudi kupim, pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravnitvo „Slov. Gospodar-ja“. 38 3-2

Lepo posestvo želi se prostovoljno oddati zaradi umrlega moža, pri stari Čadramski cerkvi hiš. št. 13 pri Oplotnici, obstojče, hiša z 3 sobami in z 2 kuhinjami, 1 podstrešna soba, mlin na dva tečaja, vse skupaj pod streho; koncesija za vino in žganje. Hlev za konje in krave, zidan in obokan, škedenj in kolarnica, posebej je tudi svinjski hlev. Nadalje, velike vinske brajde, 2 velika vrta, 2 njivi in travnik, potem vinograd v lepem redu s travnikom. Na zasebnej zemlji je tudi žaga z velikim kolesom v dobrem stanu. Cena je celega posestva fl.: 8000 ali K 16.000. 36 2-2

Lepa mala hiša s trgovino z mešanin blagom z gostilno (vrt ali njivo, malo zemljišča), na lepem kraju blizu cerkve, se poceni kupi ali vzame v najem. Ponudbe pod „St. 3000“ na upravnitvo „Slov. Gospodar-ja“. 37 2-2

Lepo posestvo, ki obsega 40 oralov, ter se na njem lahko redi 14 glav živine ter 20 svinj in ima vsa poslopja v dobrem stanu, se prodaja ali pa da v najem pod ugodnimi pogoji, v Dobrjah, 20 min. od žel. postaje: Guštajn na Koroškem. Več pove Jak. Kumer, posestnik in fužinski delavec v Guštajnu. 41 3-2

Malo posestvo se prodaja z zidano hišo in malim gospodarskim poslopijem, s prav dobro obdelano, rodovitno njivo, malim vinogradom in sadonosnikom, vsega skupaj 1 1/4 orala s prešo in kletjo pri Sv. Barbari niže Maribora. Kdor želi kupiti, naj se oglasi v 14 dneh. Sposobno je za rokodelce. Ceno pove lastnik Fr. Škofič, posestnik v Spod. Koreni. 40 2-2

Lepo posestvo, v solčnem, prijaznem kraju, pol ure od okr. ceste, in farna cerkve; ki obstoji iz sadonosnika, travnikov, pašnikov, njiv, vinograda in gozda v obsegu 21 oral ter lepe zidane z opeklo krite hiše in primerne gosp. poslopja; kjer se more do 8 glav govede, in 15 do 20 glav svinj rediti, je za onega, ki ima veselje in željo, svoje imetje z živino, svinje in sadjerejo hitro pomnožiti, posebno primerno, se radi oddaljenosti po celo nizki ceni za fl. 2600 pod ugodnimi pogoji prodaja. Več pove lastnik A. Maček, posest. umetn. mlin v Kozjem. (Drachenburg). 47 2-2

Zidana hiša, lepa, nova, deset minut od mesta Ptuja pripravljena za dvojne prebivalce, tik glavne ceste, polek sta dva svinjska hleva, dve drvarnici in lep prostor zemlje za vrt, cena je nizka in lahko polovica vknjižena ostane, kar se lahko polagoma izplača. Več pove Katarina Petrovič v Vudini hiš. št. 61 pri Ptuji. 47 2-2

Vinogradniki pozor! Naznanjam, da imam za letošnji pomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer 10.000 kom. silvaner. 10.000 kom. traminer, 10.000 kom. laški risting. 1000 kom. mozler vse na podlagi Rip. port 6000 kos. divjakov R. P. Cepljenim trtami I vrste je cena 1000 kom. 160 K, divjakov 1000 kom. 20 K, vse trte so lepo zaraščene, lepo vkoreninjene. Vinogradniki naj si blagovolijo osebno ogledati. Naročniki naj se oglasijo pisмено ali ustmeno. Prodajalo se bo, dokler bo kaj zaloge pri Janezu Toplak na Kukovi. Pošta Juršinci pri Ptuji. 43 4-2

Mesarija, dobro idoča, z vsem potrebnim opremljena, pri cerkvi, četrt ure od Maribora, kjer ni nobenega mesarja, se da v najem. Meso se tudi lahko vsako sredo in soboto v Maribor na trg vozi. Vprašati je Koroška ulica št. 79. Maribor. 49 3-1

Krma se prodaja. J. Pevec, gostilničar na Ljubnem v Savinski dolini ima pri svojem posestvu v Zibiki do 80 m. stotov lepe brežne krme na prodaj. Cena po dogovoru, postaja blizu, krma se lahko na licu mesta iskrmji, ker je hlev in vatev na razpolago, v tem slučaju je ugodnejša cena. 52 3-1

Lepo vinogradno posestvo v najboljšem stanju, 15 min. od Celja, katero meri 24 oralov in sicer: 2 1/2 orala rigolanega z zlahnimi amerik. trtami zasajenega vinograda, 7 1/2 oralov dobro zagnojene sadnega vrta, 14 or. doraščene gozda, se prodaja. Redi se lahko 4-5 glav živine. Cena 9.000 fl. Polovica lahko ostane vknjižena. Ponudbe pod „N 15“ poste restante Celje. 53 3-1

Dve mali posestvi se prodajata, 10 minut odaljeni od trga Sv. Jurij ob juž. žel., okoli 5 oralov njiv, travnikov, sado-

nosnika in vrta, hiša in gospodarsko poslopje je v najboljšem stanju. Cena in natančnejši pogoji se izvejo pri lastniku Boštjanu Guzej, Pešnica, pošta sv. Jurij ob juž. žel. 58 3-1

Kupujem fižolo, zruje vsake vrste, sreš (vinski kamen) po najboljši ceni. V. Murko, trgovec, Maribor, Mellingerstrasse 24. 63 3-1

Proste službe.

Dva drvarja, poštena, katere znata oglje kuhati, se sprejemata na delj časa. Pogoj pri meni podpisnem B. U. Slemen, št. 42. Selnica ob Dravi. 24

Učencu sprejme takoj g. Fr. Narat čevljar v Mariboru, koroška cesta št. 9. 26 3-3

Kolar, priden v svoji stroki, se sprejme takoj pri oskrbnitvu grada Gornja Reka pri Varaždinu na Hrvaškem. 31 3-3

Sodar, priden, trezen in zanesljiv, ki tudi dobro razume kletarstvo, se takoj sprejme. Ponudbe se naj pošljejo na naslov: Gustav Kapes v St. Petru pri Križevacu na Hrvatskem. 32 3-3

Službo mežnarja želi nastopiti mlad fant, krojač. Pisma na Post restante Sv. Barbara pri Mariboru, št. 28. 43 2-2

Viničar se išče z družino, najmanj 3 osebami za delo, zmožen obdelovati ameriške gorice. Oglasi se naj osebno ali pisмено pri Jožefu Tušak, trgovcu, Sv. Anton v Slov. gor. 51 3-1

Oženjen šafar brez otrok išče službo, ki zastopi pri trsnici vinogradih in sadnem drevju, do 15. februarja. Naslov pove upravnitvo. 60 1-1

Ekonom, kateri je dovršil sadjerejsko in vinorejsko šolo išče primerne službe, najraje pri kakem večjem posestvu, trsnici ali vinogradih. Naslov pove upravnitvo. 64 1-1

Kdo vzame? 14 letnega in 10 letnega fanta in 9 letno deklco v službo. Prosim milosrdne ljudi, ker imam 9 otrok in mi jih ni mogoče preskrbeti. Naslov pri upravnitvu. 61 2-1

Kmetovalci!

obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomnico, katere bolezni bodo po izjavi živinozdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudniških snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevsjate stalno 738 16-13

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor ce se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za pokladanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašiču 3-4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2- iz Dunaja, 50 kg K 12- iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Organista in cerkovnika

služba se vsled nepričakovanih ovir v drugo razpiše. Organist mora biti Cecilijanec, oženjen imajo prednost. Dober pevec in spreten orgljavec, zmožen voditi moški in mešani pevski zbor. Imeti mora doraščega spretnega mežnarja. Zahteva se točnost v službi, snaga v cerkvi, zvestoba in treznost in nrvastveno vedenje, in da se doma zadržuje. Dohodki so od 1400 do 1600 K, prosto stanovanje štiri sobe, klet, kuhinja, gosp. poslopje in zemljišče, da se lahko redi krava in troje svinj. — Prošnje imajo se odposlati do 1. marca in služba se nastopi 1. maja t. l. 57 3-1

Cerkv. predstoj. sv. Mihela pri Šoštanju 1. februarja 1905.

J. Govedič, župnik.

J. Zupan, J. Koren. cerkvena ključarja.

Vinogradniki!

Na prodaj še imam več tisoč divjakov od R. Portalis I. vrste zelo močnih po 1 krono 100 kom., to je 1000 kom. za 10 kron. Ako kdo želi imeti ključce II. vrste za vlaganje od R. Portalis stane 1000 kom. 2 kroni. Naročila blagovolite poslati vsaj do 15. marca t. l. na naslov: 29 3-3

Anton Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, pošta: Juršinci pri Ptuji.

Zahvala.

Zahvaljujem se banki „Slaviji“, ki mi je popolnoma in točno izplačala zavarovalnino za moje dne 21. januarja pogorele hleve in gospodarsko poslopje. Zato priporočam in svetujem vselej „Slavijo“.

Lošečka ves pri Poljčanah, dne 29. januarja 1905. 55 1-1

Franc Gajšek, Jož. Urlep, zast. „Slavije“. pogorelec.

Kuverte

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-1

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žleznih boleznih.

ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajsterica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajah samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Selianič, seljak itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10— 5

Zdravje je največje bogastvo!

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno tople priporoča vsem cenj. gg. pevčem in pevkom.

Največja in najcenejša

145 11

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in zatančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prost.

Opomba: Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti, naj se zaupno obrne na moje tvrdo.

Slovenci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Zahvala.

Žalostnim in potrtem srcem se zahvaljujemo vsem, kateri so spremili našega rajnega očeta

Antona Draksler-ja

k zadnjemu počitku.

Najpoprej se moramo zahvaliti častitemu gospodu župniku, ki so jim podelili sv. zakramente pred smrtjo. Zahvalimo se vsem sosedom in prijateljem, ki so jih spremili do groba, posebno se zahvalimo g. Antonu Mernik za lep nagovor, ki ga je imel pred odhodom k pogrebu. Še enkrat vsem pristrčna zahvala. 56 1—1

Veitsch, dne 27. januarja 1905.

Žalujoči bratje in sestre.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob času smrti in za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku naše nepozabljive dobre matere

Gere Osenjak,

izrekam vsem prijateljem in znancem v svojem kakor tudi v imenu bratov in sester, najpristrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo še izrekam preč. gg.: gvardijanu na Ptuju, župniku v Leskovcu, župniku in kaplanu pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, kaplanu v Zetalah in domačemu župniku na Hajdini. Bog plati vsem.

M. Osenjak,

54 1—1

župnik pri Sv. Petru pri Radgoni.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Razglas.

V deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v dobi od 6. do 18. marca t. l. sledeči tečaji:

1. Vinarski in sadjarski tečaj za posestnike vinogradov in sadonosnikov, kakor sploh za prijatelje treh panog kmetijstva.
2. Viničarski tečaj.

Namen prvega tečaja je, da se vdeleženci teoretično in praktično pouče o tem, kar je potrebno pri sedanjih razmerah o teh strokah vedeti istemu, ki se jih hoče uspešno poprijeti. Viničarski tečaj pa ima namen viničarje praktično odgojiti.

Vdeleženci viničarskega tečaja dobivajo tudi podpore v kolikor sredstva, ki so za to na razpolago, zadostujejo. Kdor pa hoče take podpore deležen biti, mora to v prošnji za sprejem povdariti ter priložiti potrdilo od občine, da je take podpore tudi potreben in sicer:

1. da je sam ubožen posestnik,
2. sin ubožnih starišev posestnikov, ki dela na domačem posestvu ali pa
3. viničar ubožnega posestnika.

V prošnji za vsprejem navede naj se tudi starost prosilčeva. Kdor ne zahteva podpore, naj to v svoji prošnji za vsprejem omeni. Število vdeležencev omejeno je za vinarski in sadjarski tečaj na 40 z onimi učitelji vred, katere c. kr. deželni šolski svet v tečaj pošlje. V viničarski tečaj sprejme se 20 oseb.

Teoretični pouk se začne dne 7. marca ob 9. uri dopol. Vdeleženci viničarskega tečaja naj se tudi isti dan ob 8. uri dopoludne tu zglasijo.

Potrebno orodje, škarje in cepilne nože naj obiskovalci obeh tečajev seboj prinesejo, sicer jih pa tudi na zavodu samem lahko kupijo.

Čas za zglasjanje za vsprejem pri podpisnem ravnateljstvu je do 15. februarja 1905. 50 2—1

Ravnateljstvo dežel. vinarske in sadjarske šole v Mariboru.